
Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA)

Seotud lingid

[Euroopa Pangandusjärelevalve koduleht](#)

Euroopa Pangandusjärelevalve ([European Banking Authority](#), EBA) alustas tegevust jaanuaris 2011.

- [Struktuur](#)
- [Juhtimine](#)

Euroopa Pangandusjärelevalve ülesanded

- Aidata kaasa ühtsete regulatiivsete ja järelevalveliste standardite ja -tavade väljatöötamisele, koostades suuniseid, soovitusi ning regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõusid.
- Esitada arvamusi Euroopa Liidu institutsioonidele.
- Aidata kaasa Euroopa Liidu õigusaktide ühetaolisele kohaldamisele, edendada ühtset järelevalvekultuuri, tagada õigusaktide ühetaoline, tõhus ja tulemuslik kohaldamine, vältida õigusnormide erinevuste ärakasutamist, vahendada ja lahendada erimeelsusi pädevate asutuste vahel, tagada finantseerimisasutuste tulemuslik ja järjepidev järelevalve, tagada järelevalvekolleegiumide ühtne toimimine ka eriolukordades.
- Edendada ja lihtsustada ülesannete ja kohustuste delegeerimist pädevate asutuste vahel.
- Teha tihedat koostööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga, esitada nõukogule tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ja tagada, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hoiatusi ja soovitusi täidetaks nõuetekohaselt.
- Koostada pädevate asutuste kohta vastastikuseid eksperthinnanguid, väljastada suuniseid ja soovitusi ning kehtestada parimaid tavasid.
- Jälgida ja hinnata turusuundumusi oma pädevusvaldkonnas, vajaduse korral suundumusi laenu andmisel eelkõige kodumajapidamistele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele.
- Viia läbi turgude majandusanalüüse.
- Tugevdada hoiustajate ja investorite kaitset.
- Aidata kaasa järelevalvekolleegiumide ühtse ja järjepideva tegevuse tagamisele, süsteemsete riskide jälgimisele, hindamisele ja mõõtmisele, saneerimis- ja likvideerimiskavade väljatöötamisele ja koordineerimisele, hoiustajate ja investorite kõrgetasemelise kaitse tagamisele üle Euroopa Liidu, meetodite väljatöötamisele raskustesse sattunud finantseerimisasutustega seotud probleemide lahendamiseks.

Oma ülesannete täitmiseks on Euroopa Pangandusjärelevalvel ettenähtud volitused:

- töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud;

-
- töötada välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud;
 - anda välja suuniseid ja soovitusi;
 - võtta vastu pädevatele asutuste tegevusele kohaldatavad üksikotsused;
 - võtta Euroopa Liidu õiguse vahetust kohaldamisest tulenevalt vastu finantseerimisasutuste tegevusele kohaldatavad üksikotsused;
 - esitada arvamusi Euroopa Parlamendile, Nõukogule või Komisjonile;
 - koguda vajalikku teavet finantsasutuste kohta;
 - töötada välja ühine metoodika konkreetsete toodete omaduste ja müügiprotsessi mõju hindamiseks finantsasutuste finantsseisundi ja tarbijakaitselistest aspektidest lähtuvalt;
 - luua oma pädevusalas tsentraalselt juurdepääsetav registreeritud finantseerimisasutuste andmebaas.

Euroopa Pangandusjärelevalve tarbijakaitsese ja finantstegevusega seotud ülesanded

Euroopa Pangandusjärelevalve võtab endale juhtrolli tarbijatele suunatud finantstoodete ja -teenuste läbipaistvuse, lihtsuse ja selguse edendamisel Euroopa Liidu siseturul, sealhulgas:

- kogub ja analüüsib teavet tarbimissuundumuste kohta ja koostab vastavaid aruandeid;
- vaatab läbi ja kooskõlastab pädevate asutuste finantsteadmiste ja -hariduse alaseid algatusi;
- töötab välja finantsvaldkonna koolitusstandardeid;
- aitab välja töötada ühtseid avalikustamisreegleid.

Euroopa Pangandusjärelevalve:

- jälgib uusi ja olemasolevaid finantsteenuste liike ning võib võtta vastu suuniseid ja soovitusi turgude tugevdamiseks ja turvalisemaks muutmiseks ning reguleerimistavade ühtlustamiseks;
- võib teha hoiatusi, kui mõni finantstegevus ohustab tõsiselt järelevalvelisi eesmärke;
- moodustab finantsalase uuendustegevuse komitee, mis koondab kõiki riiklikke järelevalveasutusi. Komitee eesmärk on tagada uute või uuenduslike finantsteenuste reguleerimise ja järelevalve kooskõlastatud käsitlus ning nõustada Euroopa Pangandusjärelevalvet teabe edastamisel Euroopa Parlamendile, Nõukogule ja Komisjonile;
- võib ajutiselt keelata või piirata tegevusi, mis ohustavad finantsturgude korrapärase toimimist ja terviklikkust või kogu finantssüsteemi või selle mõne osa stabiilsust Euroopa Liidus. Vajaduse korral võib järelevalve ajutiselt keelata või piirata teatavaid finantstegevusi ka eriolukorra ajal;
- võib hinnata ka finantstegevuste keelustamise või piiramise vajadust. Sellise vajaduse ilmnemisel teavitada sellest Euroopa Komisjoni, et hõlbustada piirangute seadmist.

Struktuur

Euroopa Pangandusjärelevalve koosseisu kuulub:

- järelevalvenõukogu
- juhatus
- eesistuja
- tegevdirektor
- apellatsiooninõukogu.

Järelevalvenõukogu (Board of Supervisors) hääleõigusega liikmeteks on liikmesriikide krediitiasutuste järelevalve eest vastutava asutuse juht, kes peab osalema järelevalvenõukogu kohtumistel isiklikult vähemalt kaks korda aastas. Iga vastutav asutus peab nimetama oma asutusest kõrgetasemelise asendusliikme, kes asendab asutuse juhti, kui too ei saa järelevalvenõukogu kohtumisel osaleda.

Kui liikmesriigi krediitiasutuse järelevalve eest vastutav asutus ei ole keskpang, võib asutuse juht võtta kohtumisele kaasa liikmesriigi keskpanga esindaja, kellel ei ole hääleõigust.

Järelevalvenõukogu hääleõiguseta liikmed on:

- Euroopa Pangandusjärelevalve eesistuja,
- Euroopa Komisjoni esindaja,
- Euroopa Keskpanga esindaja,
- Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRB) esindaja,
- üks esindaja kummastki ülejäänud kahest Euroopa järelevalveasutusest.

Järelevalvenõukogu määrab oma eesistuja. Järelevalvenõukogu annab juhiseid Euroopa Pangandusjärelevalve tegevuseks, teeb otsuseid, võtab vastu arvamusi ja soovitusi ning annab nõuandeid.

Lisaks on järelevalvenõukogu ülesanne:

- võtta vastu Euroopa Pangandusjärelevalve järgmise aasta ja mitmeaastane tööprogramm;
- võtta juhatuse ettepaneku põhjal vastu asutuse tegevust käsitlev aastaaruanne;
- võtta vastu asutuse eelarve;
- võtta vastu ja avalikustada kodukord, milles sätestatakse üksikasjalikult hääletamiskord, sealhulgas vajaduse korral ka kvoorumiga seotud reeglid.

Juhatusse (Management Board) kuuluvad eesistuja ja kuus järelevalvenõukogu liiget, kelle on valinud endi seast järelevalvenõukogu hääleõigusega liikmed. Kõigil juhatuse liikmetel peale eesistuja on asendusliige, kes asendab juhatuse liiget, kui tollel ei ole võimalik koosolekul osaleda.

Tegevdirektor ja Euroopa Komisjoni esindaja osalevad juhatuse koosolekutel hääleõiguseta. Erandina on komisjoni esindajal õigus hääletada asutuse eelarvet puudutavates küsimustes.

Juhatus ülesanne on tagada, et Euroopa Pangandusjärelevalve täidaks oma kohustusi ja ülesandeid, sealhulgas:

- esitada järelevalvenõukogule vastuvõtmiseks iga-aastane ja mitmeaastane tööprogramm;
- võtta vastu asutuse personalipoliitika kava ja personalieeskirjad;
- võtta vastu erisätteid, mis käsitlevad asutuse dokumentidele juurdepääsu õigust;
- teha aruande kavandi alusel ettepanekuid asutuse tegevust ja selle eesistuja ülesandeid kajastava aastaaruande kohta;
- võtta vastu ja avalikustada kodukord;
- nimetada ja vabastada ametist apellatsiooninõukogu liikmed.

Euroopa Pangandusjärelevalvet esindab eesistuja. **Eesistuja** (Chairman) on täiskohaga sõltumatu spetsialist, kelle nimetab järelevalvenõukogu ametisse pärast avalikku valikumenetlust. Pärast järelevalvenõukogu valitud kandidaadi ärakuulamist on Euroopa Parlamendil õigus esitada

vastuväiteid valitud isiku nimetamise kohta. Lisaks eesistujale valib järelevalvenõukogu oma liikmete seast asendusliikme, kes täidab eesistuja kohustusi tema puudumise korral.

1. veebruaril 2011 andis Euroopa Parlament nõusoleku kinnitada pangandusjärelevalve eesistujaks Andrea Enria. Eesistuja kinnitati ametisse viieks aastaks.

Eesistuja ülesanded on:

- vastutada järelevalvenõukogu töö ettevalmistamise eest;
- juhatada järelevalvenõukogu ja juhatuse koosolekuid.

Euroopa Parlament ja nõukogu võivad igal ajal kutsuda eesistuja või tema asendusliikme tegema avaldusi ning vastama parlamendi liikmete kõikidele küsimustele.

Euroopa Pangandusjärelevalvet juhib tegevdirektor. **Tegevdirektor** (Executive Director) on täiskohaga sõltumatu spetsialist, kelle nimetab järelevalvenõukogu ametisse pärast avalikku valikumenetlust ja Euroopa Parlamendi heakskiitu.

Tegevdirektori ülesanded on:

- vastutada Euroopa Pangandusjärelevalve juhtimise eest;
- valmistada ette juhatuse tööd;
- võtta vastu sise-eeskirjad ja avaldada teatiseid, et tagada asutuse toimimine;
- koostada asutuse järgmise aasta ja mitmeaastane tööprogramm;
- vastutada asutuse iga-aastase tööprogrammi rakendamise eest;
- koostada asutuse esialgne eelarveprojekt, käsutada eelarvevahendite kasutamist ning täita eelarvet;
- koostada igal aastal aruande kavand, mille ühes jaos käsitletakse asutuse õiguslikku ja järelevalvealast tegevust ning teises jaos finants- ja haldusküsimusi;
- kasutada talle töötajate suhtes antud volitusi ja lahendada personaliküsimusi.

Apellatsiooninõukogu (Board of Appeal) on Euroopa järelevalveasutuste ühine organ, mis koosneb kuuest liikmest ja kuuest asendusliikmest, kes on oma otsuste tegemisel sõltumatud ja kohustuvad getutsema sõltumatult avalikes huvides.

Euroopa Pangandusjärelevalve juhatusel on pärast järelevalvenõukoguga konsulteerimist õigus nimetada Euroopa Komisjoni esitatud nimekirja alusel ametisse appellatsiooninõukogu kaks liiget ja kaks asendusliiget.

Iga isik võib esitada appellatsiooninõukogule kaebusi Euroopa järelevalveasutuste otsuste peale, mis on talle saadetud. Samuti otsuste peale, mis on vormiliselt saadetud teisele isikule, kuid puudutavad teda siiski otsusena otseselt ja isiklikult.

Apellatsiooninõukogu otsuse peale võib esitada hagi [Euroopa Kohtule](#).

Juhtimine

Pangandusjärelevalve asutuse kõrgeim otsustusorgan on järelevalvenõukogu, kuhu kuuluvad kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide pangandusjärelevalve eest vastutavate asutuste juhid.

Järelevalvenõukogu töös osaleb hääleõiguseta Euroopa Komisjoni esindaja ning Norra ja Šveitsi

järelevalveasutuse esindajad.

Järelevalveasutuse juhatus koosneb eesistujast ja järelevalvenõukogu nimetatud kuuest liikmest. Hääleõiguseta osalevad juhatuse koosolekul tegevdirektor ja Euroopa Komisjoni esindaja.

Eesistuja on täiskohaga töötav sõltumatu spetsialist, kes vastutab järelevalvenõukogu töö ettevalmistamise eest ning juhatab järelevalvenõukogu ja juhatuse koosolekuid. Järelevalvenõukogu nimetab eesistuja ametisse avaliku konkursi kaudu, kusjuures Euroopa Parlament võib vajaduse korral esitada ametikohta täitva isiku suhtes vastuväiteid.

Tegevdirektor on täiskohaga töötav sõltumatu spetsialist, kes vastutab järelevalveasutuse juhtimise eest ja valmistab ette juhatuse tööd. Järelevalvenõukogu nimetab eesistuja ametisse avaliku konkursi kaudu, ametissenimetamiseks on vaja Euroopa Parlamendi heakskiitu.

Viimati muudetud 31.05.2018 [Teavita mind, kui sisu muutub](#)